

Profesor Jovan Lazović

U subotu, 3. avgusta 2019. preminio je naš uvaženi i dragi profesor Jovan Lazović. Profesor Lazović ostavio je neizbrisiv trag u radu Katedre za astronomiju Matematičkog fakulteta u Beogradu, kako u nauci, tako i u nastavi, posebno u oblasti nebeske mehanike.

Jovan Lazović rođen je 22. maja 1931. godine u Beogradu. Diplomirao je 1954. na Grupi za astronomiju Prirodno-matematičkog fakulteta (PMF) u Beogradu. Doktorirao je 1964. u oblasti astronomskih nauka sa doktorskom disertacijom pod naslovom „Važnije osobenosti u kretanju kvazikomplanarnih planetoida“. U ovom obimnom radu detaljno je ispitao međusobne položaje dva planetoida koji se kreću praktično u istoj ravni. Naročitu pažnju je posvetio njihovim proksimitetima, tj. položajima međusobne minimalne daljine. Za te proksimitete je dao originalnu metodu njihovog određivanja, ispitao gravitaciono dejstvo jednog planetoida na drugi i dao još značajnih priloga ovoj problematici.

Profesor Lazović je po diplomiranju najpre radio kao profesor matematike u dve srednje škole u Beogradu. Kao profesor pripravnik srednje škole 1954. godine dodeljen je na rad PMF-u u Beogradu na Katedri za mehaniku i astronomiju, gde je za asistenta izabran 1957. Držao je vežbe iz nekoliko predmeta: Opšte astronomije, Položajne astronomije, Teorijske astronomije i Teorije i prakse numeričkih računa.

Profesor Lazović izabran je 1967. za docenta za Nebesku mehaniku. Tako je Katedra za astronomiju prvi put posle odlaska u penziju (1955) akademika Milutina Milankovića dobila stalnog nastavnika za predmet Nebeska mehanika.

Za vanrednog profesora izabran je 1976, a za redovnog profesora 1982. za predmete Nebeska mehanika i Teorija kretanja Zemljinih veštačkih satelita. Otišao je u penziju 1. januara 1997. godine.

Profesor Lazović je na redovnim studijama pored predmeta Nebeska mehanika i Teorija kretanja Zemljinih veštačkih satelita predavao i Sfernu astronomiju i Opštu astronomiju, a na postdiplomskim studijama predavao je predmet Kretanje velikih planeta i Metode nebeske mehanike. Napisao je 1976. univerzitetski udžbenik „Osnovi teorije kretanja Zemljinih veštačkih satelita“, prvi te vrste u zemlji. Pre njega je, za predmet Nebeska mehanika, akademik Miutin Milanković napisao univerzitetske udžbenike „Nebeska mehanika“ i „Osnovi nebeske mehanike“.

Glavna oblast naučnog rada profesora Lazovića bila je nebeska mehanika, naročito kretanje malih planeta i njihovi proksimiteti. Objavio je preko 30 naučnih radova i desetak stručnih radova. Učestvovao je u radu više domaćih i stranih naučnih skupova na kojima je saopštio desetak naučnih radova. Ovi radovi objavljeni su u međunarodnim i domaćim naučnim časopisima.

Profesor Lazović bio je rukovodilac nekoliko magistarskih teza i doktorskih disertacija. Bio je član u mnogim komisijama za pregled i ocenu kao i za odbranu magistarskih teza i doktorskih disertacija.

Dr Jovan Lazović, redovni profesor u penziji Katedre za astronomiju Matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu

Učestvovao je u izradi efemerida za Godišnjak našeg neba. Takođe je učestvovao u radu mnogih naučnih projekata Katedre za astronomiju kod Ministarstva za nauku Republike Srbije. Bio je recenzent univerzitetskih udžbenika i naučnih radova.

Godine 1969. pokrenut je naučni časopis Katedre za astronomiju „Publications of the Department of Astronomy“ s ciljem da se omogući objavljivanje radova članovima Katedre, a i da posluži za razmenu za strane naučne i stručne časopise čija je cena u to vreme svake godine sve više rasla. Oba ova zadatka časopis je u potpunosti ispunio zahvaljujući velikom zalaganju profesora Lazovića. Pored ostalog, profesor Lazović bio je član Uređivačkog odbora i član Izdavačkog saveta ovog časopisa Katedre za astronomiju. Vodio je poslove oko uređivanja i izdavanja ovog časopisa punih 12 godina (1970-1981).

Profesor Lazović učestvovao je u radu raznih stručnih i upravnih tela Prirodno-matematičkog fakulteta. Bio je član Finansijske komisije i Kadrovske komisije, zatim član Naučno-nastavnog veća PMF-a i Skupštine PMF-a, član Saveta i predsednik Kadrovske komisije Odseka za matematiku, mehaniku i astronomiju istog fakulteta.

Njegovo učešće takođe se protezalo na rad i razne aktivnosti van Fakulteta, na Beogradski univerzitet i Astronomsku opservatoriju u Beogradu. Tako, bio je član Sručnog veća za mehaniku i astronomiju Univerziteta u Beogradu, Nacionalnog komiteta za astronomiju, Saveta Seizmološkog zavoda Srbije, Saveta i Naučnog veća Astronomske opservatorije u Beogradu. Bio je predstavnik Univerziteta u Beogradu u Savetu VII Beogradske gimnazije. Jedan je od osnivača Astronomskog društva „Ruđer Bošković“. Bio je član Međunarodne astronomske unije (od 1970.) i član njene Komisije za nebečku mehaniku (1973).

Pomenula bih pionirska posmatranja profesora Lazovića, naime kako je pratio potpuno pomračenje Sunca 15. septembra 1961. godine. Ovo pomračenje koje je bilo vidljivo iz naših krajeva, bilo je povod za posebnu posmatračku aktivnost članova Katedre za astronomiju. Ovu, inače retko vidljivu pojavu sa naših prostora, posmatrali su docent I. Atanasijević i asistent J. Milogradov na Hvaru, a asistenti J. Lazović i J. Simovljević iz Niša sa dosta skromnom fotografskom aparaturom. Rezultati ovih posmatranja objavljeni su u „Vesniku“, časopisu Društva matematičara, fizičara i astronoma Republike Srbije, kao i u „Glasu“ Srpske akademije nauka i umetnosti.

Profesor Lazović bio je tih i miran čovek, ali hrabar. U više prilika profesor Simovljević je isticao tu njegovu hrabrost. Govorio je da je jedino profesor Lazović umeo da se javno suprostavi autoritetima poput akademika i drugih kada je to bilo umesno i potrebno.

Već prilikom prvog susreta na početku mojih studija profesor Lazović ostavio je na mene veliki utisak svojom elokventnošću, odnosom prema studentima i načinom predavanja. Zapamćene su i anegdote čiji je glavni akter bio profesor Lazović. Tako, jednom prilikom zanesen svojom naukom, ispisivao je jednačine na tabli a da nije primetio da su studenti, kojih je inače bilo malo, već izašli na pauzu.

Profesora Lazovića odlikovala je velika dobrota, poštenje i čestitost. Uvek ćemo se sećati njegovog lika sa pijetetom, poštovanjem i uvažavanjem.

Neka mu je večna slava.

6. avgust 2019.

Nadežda Pejović, red. prof. u penziji
Katedre za astronomiju
Matematičkog fakulteta u Beogradu